

CIJENA listu: U pretplati za čitavu god. K 36.—, za polugodište K 18.—, tromjesečno K 9.—, mjesечно K 3-60, u maloprodaji 12 fil. pojedini broj. OGLAŠI primaju se u zaravi četa trg. Cuztoza 1

HRVATSKI LIST

Izlazi svaki dan u 5 sati ujutro.

HRVATSKI LIST* izlazi u nakladnoj likari JOS. KRMPOTIĆ u Puli trg. Cuztoza 1. Uredništvo: Sijanska ulica br. 24. — Odgovorni urednik JOSIP MAIN u Puli. — Rukopisi se ne vraćaju. Čak. rač. aus. pošt. št. 26.796.

Godina IV.

U Puli, petak 1. ožujka 1918.

Broj 952.

RATNI IZVJEŠTAJI:

Austro-ugarski.

Beč, 28. (D. u.) Službeno se javlja: U nekim odsjecima fronte na Piavi pojačana topnička djelatnost. — Za odmazdu za talijanski ljetalački napadaj na otvoreni grad Inomost nabacile su skupine naših ljetalaca u noći na 27. veljače kolodvore i vojničke uredjaje ratne luke Mietaka sa bombama. Kod toga smo točno ustanovili, da su mnogo puta i dobro pogodili cilj te proizveli požare. — Poglavica generalnog stožera.

Njemački.

Berlin, 28. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja: Zapadno bojište: Bojna skupina prijestolonasljednika Rupprechta: Englezi su nastavili svoje izviđaje na mnogim točkama fronte. Sa jakim su silama provallili tijekom noći u šumi Houthouster i sjeverno od Scarpe poslije žestoke paljbene pripreme. — Bojne skupine njemačkog prijestolonasljednika i vojvode Albrechta: Kod uspješnih smo podhvata kod Avocourta i Les Eparges dopremili 27 zarobljenika. — Istočno bojište: Operacije razvijaju se kako predviđeno. U Estonskoj stavila se je 4. estonska pukovnija pod naše zapovjedništvo da suzbija čete, koje tumačaju po pokrajini. Zaplijenili smo 2000 strojnih pušaka i 50.000 pušaka. Sa ostalim bojišta ništa nova. — Ludendorff.

Mir sa Rusijom.

Beč, 28. (D. u.) Dopisni ured javlja: Bresta Litovskog dne 27. t. mj.: Ruska će delegacija prispjeti ovamo sutra u jutro. Danas su se prije i poslije podne vršila medija delegacijama Austro-Ugarske, Njemačke i Bugarske vijećanja o ustanovama mirovnog ugovora.

Beč, 28. (D. u.) Dop. ured javlja: iz Bresta Litovskog dne 28. veljače: Rusko odaslanstvo prispjelo je danas popodne u Brest Litovski, da opeta započne mirovna pregovaranja. Odaslanstvo se sastoji iz Sokolnikova, kao vodje, iz ministra Petrovskog, Cicerlina, Karahana kao njegovim pomoćnicima, iz Joffra, Aleksejeva, iz pomoćnika ministra za poljodjelstvo, iz admirala Altvatera od admiralskog stožera, Danilova, Adaska i Lipskog od generalnog stožera i Tereterkovića, kao što i iz potrebnih tajnika i stenografa.

Beč, 28. (D. u.) Iz ratn. se izv. stana javlja: Dne 25. t. mj. prispio je povjerenik za guberniju podolsku dr. Stepura i stožerni časnik vrhovnog zapovjednika jugozapadne fronte major Nikolajev kod c. i k. zapovjedništva 54. divizije, koji su izjavili, da su prispjeli usljed pomanjkanja sveze sa središnjom radom, da u ime ukrajinskog naroda zamole, neka austro-ugarske čete dodju u Ukrajinu i pruže pomoć protiv nasilja i zločinačkog plijenjenja. Dr. Stepura i major Nikolajev, koji su se obojica legitimirali, izričito naglašise, da dolaze i mole u ime čitave Ukrajine.

Grof Czernin pregovara sa rumunjskim kraljem.

Beč, 28. (D. u.) C. i k. dopisni ured javlja iz Bukarešta: Poslije dolaska odaslanika četvorne sveze u Bukarešt, započese neobvezatno razgovori sa generalom Avarescu. Prema dogovoru, utanačenom za ovih razgovora, imao je grof Czernin 27. veljače u dijelu Rumunjske, koji je još u posjedu rumunjskih četa, razgovor sa kraljem Ferdinandom. Sporazumno sa saveznicima saopćio je grof Czernin kralju uvjete, uz koje bi države četvorne sveze bile pripravne, da sa Rumunjskom sklope mir. Kralj je zamolio kratko vrijeme za razmišljanje, što mu je bilo i dozvoljeno. Od odgovora je ovisno, da li je mirno riješenje moguće.

Svedil na Alandu.

Stockholm, 27. (D. u.) „Stockholms Tageblatt“ doznaje iz Bekrode, da je vojnička inspekcija, koja je u nedjelju na veče došla na Aland, bila opstrijeljavana od ruskih baterija u Hammakindda. Granate nijesu doduše pogodile švedskih ladja, ali ovaj događaj znači, poslije utanačenja sa Rusima, rušenje prava, koje pobudjuje pažnju. Dva švedska stražara na Alandu bila su također dosadnjavana od crvenih gardista. Dolazak novih crvenih gardista prouzrokuje medju Alandcima veliku stravu, jer se sa njihove strane boje nemira.

Povratak zarobljenika iz Rusije.

Beč, 27. (D. u.) Ratni izv. stan javlja: Ruska vlada je istodobno sa svojom izjavom o svršetku ratnog stanja od 10. t. mj. naredila, da se moraju pustiti na slobodu ratni zarobljenici, koji se nalaze u Rusiji. Već za mirovnih pregovaranja u Brestu

Litovskom vijećalo se je u Petrogradu o tome, kako se neka započne uredjeni prevoz ratnih zarobljenika. Vijećanja nijesu dovela do nikakvog zaključka i to u prvome redu radi prevoznih poteškoća, koje vladaju u Rusiji. Posljedica je toga ta, da kušaju sada ratni zarobljenici, da se na svoju ruku vrte u Austro-Ugarsku. U početku je u naše linije prešlo dnevno samo nekoliko stotina naših zarobljenika; sada je njihov broj poskočio na dnevno 4 do 5 hiljada. Ponajviše ih se vraća preko naše istočnogalicijske fronte. Vraćajući bivaju skupljeni u vojnom području, da se spriječi uvlačenje u zaledje u Rusiji raširenih zaraznih bolesti, kao pjegave groznice, tifusa, paratifusa, srdobolje i kuge. U kvarantskim stacijama, koje vode iskusni i prokušani liječnici, nalaze se časnici i svećenici, koji imaju naročitu zadaću, da se zauzimaju za želje momčadi i da im pomognu, kako bi obavijestili svoje rođake. Premda bi bilo veoma poželjno, da se vraćajućima poslije svršetka kvaranteno dozvoli dopust, da se im omogući, da čim prije vide svoje rođake, to moraju oni ipak još daljnje 4 sedmice iz različitih razloga ostati u vojnom području. To je u prvome redu nužno radi toga, da se točno ustanovi njihova identiteta, jer se većina zarobljenika vraća sa dvojbim dokumentima. Mora se učiniti postupak opravdanja, da se ustanovi, da li je pojedini zarobljenik kriv, da je bio zarobljen. Nadalje se momčadi, koja nosi većim dijelom rusku uniformu, mora dati austro-ugarska uniformu, konačno se im poslije prestanih nevolja mora dati redovita hrana, što nije u zaledju moguće naći u odgovarajućoj mjeri. U ovo vrijeme se vraćajući zarobljenici imaju oporaviti i pozabaviti, u koju im svrhu stoje na raspolaganje vojnički domovi i kinematografi. I tu su nastavljeni časnici i svećenici, koji su dužni, da saslušaju želje momčadi i da ih obavijeste o ratnim događajima i o sadašnjim prilikama u Austro-Ugarskoj. Poslije ovoga doba poslat će zarobljenike svojim nadomjesnim kompanijama, gdje će dobiti dopust od 4 sedmice. Činjenica, da se dosada sa ruskom vladom nije moglo utanačiti, kako se neka zarobljenici prevezu, te da uslijed toga dolazi dnevno u vojno područje sve više rastući broj zarobljenika, prouzrokuje naravno velike poteškoće, koje se nijesu mogle predvidjeti. No, vojno je vodstvo poduzelo sve mjere, da se ove poteškoće odstrane i da se položaj zarobljenika olakoti i oni oporave. Da se ovoj akciji daje potpun izražaj, naložilo je Njeg. Veličanstvo gen. inf. Rothu pl. Liwanowa-Lapanowu, da proputuje sve kvarantske stacije i da kod vojnog zapovjedništva i središnjih oblasti poduzme sve, što može da i dalje poboljša sudbinu naših vraćajućih se zarobljenika. Ratni zarobljenici, koji su se do sada povratili, su uopće zdravi i krepki, što se svakako mora svesti na činjenicu, da su se samo takvi ljudi mogli podvrći nevoljama i jadima, spojenima sa povratkom na vlastitu ruku. Većina njih nosi rusku uniformu, ali su dobro odijevani.

* Naše će čete ipak u Ukrajinu. Odgovarajući na interpelaciju dr. Weisskirchnera, koje mjere misli poduzeti naša vlada, da si osigura gospodarske koristi od mira sa Ukrajinom, izjavio je ministar-predsjednik u odlučnom govoru, da se u početku smatrao svaki vojnički korak u tu svrhu suvišnim te da su bile poduzete jedino administrativne mjere, da se omogući čim brži dovoz žita. Ali sada da su se desili nekoji takvi događaji u novoj Ukrajini, da smo već uslijed molbe samih Ukrajinaca prisiljeni na miroljubivu vojničku akciju u ograničenom opsegu, e ne bi Ukrajinci nekad mogli prikazivati stvar onako, da se nijesu mogli držati ugovora samo radi toga, što smo im unatoč njihovim molbama uskratili vojničku pripomoć. Ne radi se u tom slučaju za vojničku akciju u pravom smislu riječi već jedine za pravnu i upravnu pomoć, koju pružamo novoj republici. Gospodarska će se kuća time uvjeriti, da smo poduzeli sve mjere, da zaštitimo naše prehrambene interese u Ukrajini. Govor je ministra-predsjednika bio primljen velikim odobravanjem. Naredna sjednica danas u 3 sata popodne.

* Talijanski izvještaj od 27. veljače: Između Ečave i Brente suzbile su naše straže svuda neprijateljska odijeljenja. Zapadno od doline Frenzella živahni dvoboji obiju topništva. U području obale bombardovale su naše baterije neprijateljske čete, koje su bile koncentrirane sjeverozapadno od Monte Grappa i pokretne neprijateljske čete na donjoj Piave i u okolici Cisona. — Tijekom noći su skupine naših ljetalaca sa opaženim uspjehom bombardovali željezničke naprave Bozen-Brieg. Mnoga su neprijateljska ljetala letjela u nizini, kod česa su bačene bombe na napućene krajeve medju Tre-

visom i Mlecima. Svoje su navale upravila naročito proti zadnjem gradu.

* Japan i Rusija. „Agence Havas“ javlja iz Tokija dne 24. t. mj.: U zastupničkoj kući izjavio je vanjski ministar, odgovarajući na neku interpelaciju, da je veoma teško stvoriti si pravu sliku o pravom miru, sklopljenom medju Rusijom i središnjim vlastima. Kada se zbija sklopi mir, onda će Japan poduzeti najpodesnije mjere, da bude dorastao položaju. Otputovanje japanskog poslanika iz Petrograda bilo je nužno obzirom na nesiguran i pogibeljan položaj, koji tamo vlada te nikako ne znači, da je sa Rusijom došlo do preloma. Pogledom na pitanje posebnog mira Rusije postoji medju Engleskom, Amerikom i ostalim savezničkim državama potpuna sloga.

* Car je podijelio ministrima dr. Ivanu Žolgeru, dr. Ivanu Horbaczewski i ministru za trgovinu Wieseru čast tajnog savjetnika.

* Car je 27. pr. mj. primio u audijenciju: Predsjednika češkog saveza Stanjeka, podpredsjednika zastupničke kuće socijalno-demokratskog nar. zastupnika Tušara, te predsjednika jugoslavenskog kluba zastupnika dr. Korosca.

* Ostavka ministra za hranu gm. Hüfnera bila je prihvaćena od cara, koji je odstupajućem ministru podijelio red žoljzno krune prvog stepena. Predsjednikom ureda za pučku hranu bi imenovan dvorski savjetnik Ludvig Paul.

Iz slovenskog svijeta.

Iz Slovenije. Mariborski dopisnik javlja „Slovenec“ zanimljive stvari. Njemački agitatori, koje savjest peče, da su sinovi slovenske majke, sazvaše u ime kotarskog zastupstva dne 20. o. mj. sastanak svih župana, koji su morali donijeti sa sobom svaki pečat svoje općine. Udesili su to za to, da se na tom sastanku protestuje proti jugoslavenskoj deklaraciji i da svi općinski načelnici udare svoj pečat na taj protest. U tu je svrhu došao tamo i celjski „Amts-leiter“ Ambroschitz, koji je imao zadaću, da u najcrnijem svjetlu prikaže tog jugoslavenskog vruga. Ali svijesni slovenski načelnici brzo uvidješe o čemu se radi. Čim je počeo njemački agitator Giersimajer da govori njemački, digla se galama, i on je morao da govori slovenski. Ali sad i Nijemci upoznaše, da se Slovenci ipak ne daju zavesti na tanak led, te mjesto o protestu proti jugoslavenskoj deklaraciji, započese raspravu o rekviziciji stoke, te odlučise da pešalju u Beč dva izaslanika, i to slovenska je većina zaključila i izabraha dva Slovence. Iza sastanka sabraše se slovenski načelnici u „Narodnom domu“, i tu se sjetise da imaju sa sobom općinske pečate. Zato zaključise u ime svojih općina izjavu u prilog jugoslavenskoj deklaraciji, koju podupreše svojim potpisima i općinskim pečatima. Tako se i mariborskim Nijemcima dogodilo tog puta, kao i proroku Balaamu: Htjeli su proklinjati, dok su medjutim blagoslivljali! — „Edinost“ pripoćuje izjavu Slovenaca i Slovenka Sv. Lucije-Portorose, za jugoslavensku deklaraciju, koju zaključise na sastanku dne 17. o. mj., a potpisu je 200 osoba, doduše mali broj, ali još i prevelik za tamošnje prilike. Izjava ima oblik apela na jugoslavenski narod, te opisuje sve naše muke i patnje i svu našu žalosnu povijest. — Sokolsko društvo u Trstu i Rojanu započelo je s vježbanjem. Vježba se i odglaja muški i ženski naraštaj Svuda dakle životi A iz života radja se uskrsnuće! Možda će još prije uskrsnuća biti muke i raspijanja, ali sve ćemo pretrpjeti i preboljeti, jer znamo, da će uskrsnuće doći!

Iz Hrvatske. Ovog puta dugoše se hrvatski frankovci u obranu „Hrvata“ a protiv „serbo-slavljana“ čak i u Beču, bijelome gradu, i to u svenjemačkom listu „Zeit“. Taj list prima naime iz Zagreba danom 23. veljače pismo, u kojem nepoznati branilac Hrvata dozivlje u pomoć krunu proti novom hrvatskom izbornom pravu. Medju ostalim taj dopisnik veli: Tako podje za rukom, da se gotovo nepaženo glasuje za izbornu pravu, koje se ne samo protivni zahtjevima modernoga doba, nego i oduzimlje Nijemcima, Madžarima i Hrvatima, koji u Hrvatskoj žive, i onaj već neznanat politički upiv. Još je gora činjenica, da pretežna većina, koja se u Hrvatskoj sastoji iz Hrvata, ne može ovim izbornim zakonom, a osobito podijebom izbornih kotara, izgrađenom po nekom zagriženom Srbinu, doći do nadmoći, jer je ta osigurana Srbima na temelju izborne geometrije, koja je sve prije nego li liberalna. — Ovaj pak odlomak pokazuje auktora članka: „Izjave, koje kulminiraju u tome, da se ne može razlikovati Srbe i Hrvate, jer postoji neki takozvani „srpsko-hrvatski narod“, ne će nipošto zadovoljiti ni umiriti. U svakom slučaju ima kruna tu još zadnju i odlučujuću riječ da kaže, te se može očekivati, da odluka ne će ispasti u nepriilog monarkiji i dinastiji uvijek u pouzdanjoj vijernosti odanih Hrvata.“ — Bolje je svakako uvijek biti posvema na čistu. A onaj Hrvat, koji zove u pomoć svenjemačku štampu, koja

sa zadovoljstvom konstatuje, da je u našim redovima ipak gnijezda, taj nije više Hrvat, on obesčasuje hrvatsko ime i postaje narodni izdajica.

Riječ zastupnika dr. Laginje. „Dinost“ donosi: U sjednici carevinskoga vijeća izrekao je zastupnik dr. Matko Laginja govor, u kojem je između ostalog rekao: „Je li moj narod kriv ovom ratu? Je li moj narod kriv objesnom produživanju ove pogubne borbe? Je li ta vojna uistinu kazan za srpsku državu, koja je skrivila sarajevsko umorstvo, ili možda, koje ona nije skrivila? Pitam to hotimice glade toga, jer posljednji list povjesnice o tom groznom umorstvu nije još ispisan. Međutim, nije isključena mogućnost, što više, vjerojatno je, da su mladenačke ruke ubojica u Sarajevu vodile druge nevidljive sile, koje nijesu vladale u Beogradu. Ne, gospodo moja! Ta sudbonosna vojna nastala je iz drugih razloga. Njezin cilj nije bila Srbija, koju je mogla uništiti monarkija za nekoliko tjedana. Cilj je te sudbonosne vojne bilo uništenje visoke kulture francuskoga naroda i svih slavenskih naroda, koji su nastojali oko razvitka novoga života duševnoga. U dokaz služi nam čitava literatura. Iz te literature trgam samo jedan cvijetak, a iz prvih dana opće mobilizacije u Njemačkoj. U Berlinu, Beču i Budimpešti, posve su se nekažljivo širile najvećerogotnije pjesme i članci, podjarujući njemačko pučanstvo na rat. A u koju svrhu? — „Leipziger Illustrierte Zeitung“ dne 6. kolovoza 1914. piče nam o tim vojnim ciljevima. Pod naslovom: „Germanenschlacht“ evo nam slijedeće pjesme: „Germanen-Tag! — Slawenen-Nacht! Was wird am Himmel dämmern?!... Der alte Donar ist erwacht Und will sein Weltreich hämmern! Germanen-Tag! Und Slawen-Nacht! Und Frankreich Tod für immer! Al-Deutschlands gold'ne Sonnenpracht Glüht auf im ersten Schimmer! Mit Adlersflügeln strahlt voran Ein Kaiser stolzkronosen. Und hinter ist Mann für Mann Ein Held aus Erz gegossen!... Millionen Schwerter blitzen auf! Es donnern die Kanonen! Wie Blücher stürmt und drauf. Ihr brausenden Schwadronen!“ — Vidite, gospodo moja, čitave jedne pjesme ne mogu načiniti, a da ne rabe koju tudjicu: „Schon einmal eine Völkerschlacht hat unser Volk geschlagen. Nun soll aus ew'ger Völkernacht Der deutsche Himmel tagen! Die Erde beb't! Der Himmel kracht! Das Meer treibt Wrack und Trümmer! Germanen-Tag! — Und Slawen-Nacht! Und Frankreich Tod für immer! — Čestitam svim onima, koji slijede taj program, čestitam svim onima, koji su našim pučanstvu tamo dolje od Triglava do Drine, tijekom te sudbonosne vojne dali uzgoj, koji bi mu možda dali za stotinu godina u buduću. Država, koja se tako ogriješila o naš narod, koja ne će da čuje ni da vidi naših tužba, naše naprezanje, naše jada i naše žrtve, takva država ne zaslužuje, da bi se mi oglašili s jesnim odgovorom njezinom predlogu, koji traži, da joj votiramo državni proračun“.

Česi u inozemstvu. Listovi pripinju po „Journal de Geneve“: Uprava rimskog ureda češkog narodnog odbora, kojemu je na čelu g. Hlavacek, saopćuje ovu izjavu: „U svom govoru u komori tvrdio je g. Bevlone, da su češki odbori odlučili, da ne će od sada zahtijevati raskomadanje Austrije, već će se zadovoljiti jednostavnom autonomijom u federalizovanoj Austriji. Izjavljujemo, da je ova tvrdnja apsolutno neemeljita. Ne možemo razumjeti, otkuda je g. Bevlone primio svoje informacije, pošto nijedan češki odbor nije izjavio slične namjere. Češko-slovački je narod od ućio boriti se, da postigne potpunu neodvisnost, što pretpostavlja raskomadanje Austrije. Upravo su ovih dana donijeli talijanski listovi deklaraciju češke konstituante, koja se održava 16. siječnja u Pragu, — deklaraciju, koju su suglasno izjavili svi češki zastupnici na bečkom parlamentu i na saborima čeških zemalja. O ovoj je deklaraciji rekao austrijski ministar-predsjednik, da je rastrgla sve veze Čeha sa austrijskom državom i sa dinastijom. A uz ovu deklaraciju svih čeških zastupnika bez izuzetka pristaje kompaktno sve do posljednjeg čovjeka i sav narod, koji stenje pod hapsburškim jarmom. U državama antante češko-slovački je narod zastupan po narodnom vijeću čeških zemalja. Ovo je vijeće upravo ovih dana, na usta svog generalnog tajnika dra. Beneša u broju od veljače svog oficijelnog organa „Narod češki“, odlučno tvrdilo, da trajni mir nije moguć u Europi sve do časa, dok se Austrija ne raskomada i dok češko-slovački narod nema apsolutne neodvisnosti. Time je opetovalo nebrojene deklaracije, izrečene prije, i prema kojima Česi ne mogu prihvatiti jednostavnu federalizaciju Austrije“.

Iz Poljske. Iz „Venkova“ vadimo: Kako javlja krakovski „Kuryer Codzienny“ iz Varšave, nije tamo dne 18. o. mj. bila provedena pripremljena stavka. „Došle su u zadnji čas drukčije dispozicije. Nijemci su ušli u grad s ručnim gratama...“ Velike represalije stižu Varšavu i ostale gradove sa strane njemačke vojničke uprave radi posljednjih deklaracijskih manifestacija za Holm i proti mirovnom ugovoru s Ukrajinom. Varšavi je naložena globa od četvrt milijuna, a nad Lodžem, Wlocławkom i Cestochovom proglašeno je ratno stanje.

Varšavsko općinstvo, bezmećno drukčije, otplaćuje postupak Nijemaca zajedničkim bojkotom. Nijemci u kavanama i javnim lokalima dolaze i sjedaju k stolovima, koji su djelomično zaposjednuti. Poljaci se šuteći dižu i odlaze, — jer nije navodno u Varšavi običaj, da netko dolazi k tuđem stolu, pa makar bilo nekoliko mjesta praznih. „Kuryer Codziennemu“ pišu dalje iz Varšave: Sada pak, iza preokreta u Beču, kažu, da je došla iz Berlina druga direktiva: što najljubeznije „gegen die Herren Polen“ — ali Varšavljeni da su već tako savršeno orientirani, da ih više nikakva koncesija Nijemaca ne će poplesti. — Svi urednici svih poljskih časopisa u Varšavi bijahu osudjeni po njemačkoj vladi na globu od 2000 kruna ili pak 80 dana tamnice, što su tiskali manifest regentskog vijeća narodu. Svi su urednici solidarno proglasili, da ne će platiti globe. — Kako piše „Glos Narodu“ bijahu za vrijeme manifestacija u Krakovu dne 18. o. mj. jedina sredstva za doznati što se u Krakovu i vani radi — aeroplani. Ostalo je sve počivalo, osoblje gradskog kazališta upisalo je 2 postotka svoje mjesečne plaće obrambenoj narodnoj zakladi. Sinikat poljskih novinara darovao je K 1500. Kako javlja „Nova Reforma“ svi su poljski učitelji u Krakovu solidarno zaključili, da ne će više na poljskim školama podučavati njemačkog jezika.

Domaće vijesti.

Našim omljenim gg. pretplatnicima.

Akcija, koju smo pokrenuli za hrvatske škole u Pulli, uspjela je do sad na opće zadovoljstvo vascijelog jugoslavenskog svijeta. Ali da se postigne željeni i osnovani cilj, da se otvori naša srednja škola u Pulli, trebamo još mnogo rada, a i novčanil doprinosa. Radi toga prilazemo današnjem listu svakom našem omljenom pretplatniku položnicu, moleći ga, da se odazove narodnoj stvari i položi darak za našu narodnu školu. Svaki, pa i najmanji darak urodit će kod našeg pomladka obilnim plodom. Svakom darovatelju bit će zahvalna budućnost za odgoj naše djece. Tko ima druga ili prijatelja, neka se obrati i na njega, neka i ovaj priloži darak, i tako pošalju zajedno po istoj položnici, naznačivši na drugoj strani položnice ime darovatelja. Uvjereni smo, da će i ovaj put naći odaziva naša zapuštena djeca kod svojih dobročinitelja i rodoljuba, te se unaprijed svima najsrdačnije zahvaljujemo. Uprava „Hrvatskog Lista“.

Kako se postupa sa našim narodom u Istri. Još nikad nije radio sistem punom parom proti svenfu, što je slavensko, kao baš sada. Doduše se ne radi otvoreno, već licumjerski, zahrptno. Službeno se priznaje Slavenima ona prava, koja vrijede za svakoga državljana po opstojecim zakonima, ali za hrptom i bez našeg znanja imade na pretek smicalica i zlobnih dosjetaka, da se mu to opet otme, što bi mu se baš moralo dati. Imade već mjeseca i mjeseca, da jadjukujemo i molimo, neka se oprosti naše učitelje iz vojničke službe, ali ne samo da se nije nikoga oprostilo, otkima nam se i one, koje smo do sad imali. U Sv. Vinčentu imamo četiri hrvatske škole, koje se ne mogu otvoriti, jer nije moguće dobiti učiteljske sile. U Kanfanarštini je malo koja škola otvorena. U Rakliju podučava svećenik, u Divšćima i Malim Vareskima škole zatvorene. Ne bismo kazali ništa, kad bi u Istri bilo toliko učiona, kao po drugim pokrajinama, kad bi naš narod u Istri imao i samo jedan dio onih škola, koje mu pripadaju po zakonu. Imademo premalo škola, a još se ove škole zatvaraju. Tako izgleda ljubav naše vlade za taj naš narod pošlje Gmünda i sličnih grozota. Svaki pametan čovjek bi morao shvatiti, da mora u tom narodu, koji je tijekom rata doživio najcrnju nezahvalnost, za koju uopće nema u povijesti usporedbe, vladati skrajno nezadovoljstvo. Ali gospoda toga ne mogu da shvate. Buni li se jedan Bečlija radi kilograma brašna, što je pre malo dobio, to je shvatljivo, razumljivo, čovječje, a svi će u duši biti uz njega. Ali naš narod, koji je u tom ratu iskusio deset puta gorega nego li ostali narodi u državi, ovaj narod nema ni prava da prosvjeduje, za ovaj narod nema ni i vlade niti interesa. Opravdani prosvjed, zahtjev, da mu se prizna pravo — to je buntovnički ili veleizdajnički ili što ne sve — te imade najgore posljedice. Taj isti sistem, koji mu uskraćuje učiteljske sile, oslabadja učitelje Talijanima, koji danas po miloj volji mogu otvarati škole, gdje im drago. Ali to ne čini, da se ulagodi Talijanima, već da novom nepravdom sije novu mržnju među narodima. Uzalud sve molbe, uzalud nastojanja, ako postoji već načelo, da se molbe za oprost učitelja od vojničke službe mora odbijati. Svaki Jugoslaven doživio je u tom ratu gorkih разочaranja, koja niti ne možemo iznositi, ali koja ćemo iznijeti u pravo doba. Među Jugoslavenima vlada radi ovih krvavih nepravda nezadovoljstvo i srdžba. Ako hoćete da ovo nezadovoljstvo potraje i poraste, dajte sistemu slobodu, da pašuje po miloj volji. Ali ako hoćete pronaći krivce i propagatore, oni se ne uklanjaju, oni sjede mirno na

ministarskim i sličnim stolicama i svojim mrskim radom bune narod. A možda imade baš u tom neke svrhe, da bune naš narod. Možda im je to bunjenje cilj...

Živežne karte za mjesec ožujak izdavat će se od subote, dne 2. o. mj. unaprijed ovim redom: U radne dane kod općinskog ureda od 8—12 sati prije podne; u ulici Sv. Martina i u Verudskoj ulici od 3—5 po podne. U blagdane na svim mjestima od 10—12 prije podne.

Salata, repa i kapula za sjeme. One osobe, koje su se upisale kod općine ili kod seoskih starješina u podopćinama u svrhu dobave gori imenovanog sjemenja, mogu isto primiti kod ureda gradske tržnice.

Prodaja ribe. U slučaju, da prisprije riba, prodat će se ona danas. Pravo kupovati ribu imadu danas vlasnici karata počevši od broja 8501.

Velika nesreća, ljudi, kršćani moji, braćo moja! Velika nesreća nan se je zgodila. Doša je po zloj žici telegram: Barba Mate Balota, soldat od kavalerije, utopija se je u Raši, u Jazu, kad je ugre lovija, a Franiņu, našega dobrega, pametnoga Franiņu, avokata va sveh stvarih, je bura ponila sobon na drugi svit. Gledan, gledan u telegram i ne virujen. Ma je, je tako, stoji črno na bilen, ni drugo, ni barba Mate, ni Franine. Kolika dišgracija, Bog moji! A ki, ki će sada pisati u „Hrvatski list“, ki će dekuriti po našu, ki? Ki će zabiliti Jermaniku, ki će povidati stvari od vojske, od velike i domaće pullitike, od Boga, od svita, od onega, ča ni nikad bilo, ni nikad ne bude. Ki? Potaren stojin tu, šitjen i gledan. A to još ni sve! Sad moran i ja brižan umuknuti, i nositi i držati žalost lito dan. A će li se najiti ki drugi, ki zna po našu? Kakov Stipe, Zvane, Jure? Još van samo naznanin, da san na partenci. Ma ja! A ste šitli, da je Kerenski u Rusiji bija dvaput ubijen, i još je živ. A ne znate, da je sad vojska, da ljudi umiru, pak su još živi. A ko ne bi i naš Franiņa i Jurina uskrenuli! A? Bog daji A sve je danas pošibile! A ki bude ča zna, da je Franiņa uživlja, ali da su barba Matu izvadili iz Jaza u Raši živega, neka se zajno ubrne na

Bracu od kapitanata puljskega.

Mali oglasnik

Kupio bi se
Ivaci stroj. — Adresu prijaviti na upravu lista.

Modro-sivo krzno
Izgubilo se jučer na večer prigodom alarma na trgu Custoza. Neka se povrati (uz nagradu) na trgu Custoza 16, II. k., lijevo, iznad kino Idealn.

Siremažna je poslužnica
Izgubila prigodom prekućeračnje uzbune na cesti od vija Dignano 21 do pune prazone čitavu svoju gotovinu u iznosu od 600 kruna te knjižicu poštanske štedionice. Neka se vrati uz nagradu u vija Dignano 21, prizemlje.

Oglasujte
u „Hrvatskom Listu“!

KINO CRVENOG KRIŽA
Ulica Sergija broj 34.

Današnji raspored

Sa sudbinom pomiren.

— Igrokaz u 4 čina. —

Početak: 2:30, 3:55, 5:15, 16:35.

Neprekidne predstave.

Ulaznica: I. prost. I K; II. 40 h

Ući se može kod svake slike.

Ravnateljstvo si pridržaje pravo promijeniti raspored.

Politeama Ciscutti

Petak 1. ožujka
kinematografske predstave sa ovim programom:

NOVI ŽIVOT

Fantastičko-historička društvena slika u 5 čina po istoimenoj igri od Herma pl. Skoda. U glavnoj ulozi Frld. Feher, Lili Breda.

Početak: 3:30, 5 i 6:30.

Ulazne cijene za ovaj film: ulaznica za prizemlje i lože K 1—, lože K 2—, naslonjač K —50, galerija K —40.

Samo za odrasle! Samo za pulu! — Salonski orkestar. —

Od 1. ožujka dalje bit će skladište ratne mornarice otvoreno strankama prije podne od 7—11 a poslije podne od 2 i po do 6.

Častim se stavili do znanja sl. općinstvu, da sam u ulici Sergia broj 6, otvorio radionicu za

popravak poplata

i gornjeg dijela pete na cipelama. Isti se popravci izvršuju najboljom kožom, zakonom zaštićenom.

S poštovanjem
RUDOLFO ZWECK
ul. Sergia, br. 6.

„Kreditno i eskomptno društvo“

— Pula trg Custoza 45 —

prima u pohranu novac uz najviši mogući kamatnjak, te isplaćuje uloške po dogovoru, bez obzira na ratno doba u svakoj visini. Uredovni satovi su: od 9 do 12 pr. podne.